

дорогої інфраструктури, транспортування), тим дорожче стає продовольство для населення.

Інтенсифікація та інноватизація агровиробництва з метою забезпечення продовольчої безпеки країни, сьогодні, є пріоритетною стратегією у формуванні стійкого сільського господарства. Проте, активізація інноваційної діяльності в Україні стикається з рядом проблем, вирішення та усунення яких, є вкрай важливим, адже аграрна сфера має високий потенціал для розвитку та перспективи щодо впровадження інновацій. Ефективне використання інновацій дозволить не лише забезпечити продовольчу безпеку для країни, але і створити можливості для зростання галузей аграрної сфери, підвищити конкурентоспроможність українського агробізнесу та підвищити його інвестиційну. Впровадження інновацій, на сьогодні, це необхідність, проте важливо також формувати свідомість населення щодо розумного та раціонального споживання.

Список використаних джерел:

1. Аранчій В.І., Зоря О.П., Голбан Т.Т. Стратегічні напрями інвестиційно-інноваційного розвитку аграрного виробництва на галузевому та господарському рівнях. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 45. С. 33-38.
2. Зоря О.П., Овчарук О.М., Мауер Д.Р. Концептуальні основи управління продовольчою безпекою держави в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку аграрної сфери. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 63. С. 47-51. URL: http://bses.in.ua/journals/2021/63_2021/9.pdf.
3. Сакун Л.М., Кравченко Х.В. Сучасний стан інноваційного розвитку сільського господарства: проблеми впровадження інновацій та шляхи їх вирішення. *Молодий вчений*. № 11 (63), листопад, 2018 р. С. 1190-1192. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/274.pdf>

**Кравченко Ю.М., канд. екон. наук,
Симченко В.Є., здобувач вищої освіти ступеня магістр
Державний біотехнологічний університет, Україна**

Якість продукції як вирішальний фактор її конкурентоспроможності

На сучасному етапі ефективного функціонування підприємств, насамперед, пов'язують із поняттям конкурентоспроможності продукції. Саме від випуску конкурентоздатної продукції залежить як ефективний, так і стабільний розвиток економіки, оскільки даний показник характеризує не лише самі підприємства, але й економіку країни загалом, де проблема якості є найважливішим чинником підвищення соціально-економічної та екологічної безпеки [1].

Категорія якості вперше була проаналізована давньогрецьким філософом Аристотелем. Згідно з його дослідженнями якість – одна з 10 категорій, на які він поділив усі речі реальності. Якість це – побічна обставина, за допомогою якої річ є якогось типу чи виду; побічна обставина, що вказує, якою є річ (її змістовні

якості та форми) і як річ діє (її здатності та навички); побічна обставина, котра є зовнішньою оцінювальною формою [2].

Відповідно до міжнародного стандарту ISO 9000:2015 «Системи менеджменту якості» якість продукції та послуг організації визначається їх здібностями задовольнити споживачів і їх очікуваним і неочікуваним впливом на відповідні зацікавлені сторони. Якість продукції та послуг включає в себе не тільки наявність в них очікуваних функцій і показників функціонування, але також те, як сприймає їх споживач з точки зору їх цінності для нього та придбаної вигоди. Крім того, організації, які націлені на якість, підтримують культуру, що формує поведінку, позиції та дії співробітників, а також процеси, які створюють цінність за допомогою задоволення потреб і очікувань споживачів та інших відповідних зацікавлених сторін [3].

Якість продукції – це сукупність її властивостей, що характеризують міру спроможності даної продукції задовольняти потреби споживачів згідно з її цільовим призначенням. Світовий досвід переконує, що якість продукції є функцією від рівня розвитку науково-технічного прогресу і ступеню реалізації його результатів у виробництво. Чим вища якість продукції, тим повніше задовольняються потреби споживачів і ефективніше вирішуються соціально-економічні проблеми розвитку суспільства. Підвищення якості продукції сільського господарства – це вирішальна умова її конкурентоздатності на внутрішньому і зовнішньому ринках. Її конкурентоздатність визначає престиж держави і є вирішальним чинником збільшення її національного багатства [4].

Основними шляхами підвищення конкурентоспроможності української продукції на міжнародному ринку є: 1) поліпшення стандартизації, як головного інструменту фіксації та забезпечення заданого рівня якості на підприємствах. У рамках цього – впровадження сучасного комплексу систем управління якістю (організація механізму покращення якості продукції тощо). Висока якість вітчизняної продукції сприятиме створенню високого іміджу України на міжнародних ринках, покращення взаємозв'язків з іншими країнами; 2) створення умов для розвитку продуктивних сил України; 3) своєчасна реакція на зміни кон'юнктури ринку; українські підприємства повинні оперативно формувати раціональні та ефективні відповіді на сучасні виклики; 4) в умовах євроінтеграції необхідним є запобігання диспаритетності між цінами на внутрішньому ринку України та світовими цінами на товари і послуги, а також впровадження сучасного інструментарію захисту внутрішнього ринку та відстоювання інтересів національних виробників [5].

Проблема підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції в умовах подальшого розвитку економіки пов'язана, насамперед, з розробкою системи управління конкурентоспроможністю. Завоювання й утримання конкурентних переваг – ключові фактори успіху підприємства в конкурентній боротьбі. Особливої гостроти ця проблема досягає в умовах посилення інтенсивності конкуренції на окремих ринках, де виробникам продукції потрібно постійно відслідковувати зміни попиту, вартості сировинних ресурсів, рентабельності активів, що залежить від ступеня використання новітніх підходів у сфері стратегічного маркетингу.

Список використаних джерел:

1. Кузьома В. В., Павлюк С. І. Якість продукції як вирішальний фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Бізнесінформ. 2020. № 12. С. 252- 258;
2. Якість // Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Якість>;
3. Національний стандарт ДСТУ ISO 9000:2015. Системи управління якістю. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 45 с. URL: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf>;
4. Загородній А.Е. Якість сільськогосподарської продукції як фактор забезпечення продовольчої безпеки національної економіки. Агросвіт. 2015. № 22. С. 82-86;
5. Благоразумова О. В., Кошелева Ю. В., Лазаренко О. О. Якість продукції як вирішальний фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Ефективна економіка. 2018. № 11;
6. Viktoriya Onegina, Nikolay Megits , Olha Kravchenko , Yuliia Kravchenko. Price transmission in milk supply chain in ukraine. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal Vol. 8, No. 1, 2022. pp. 153-171. <http://are-journal.com>;
7. Онегіна В.М., Антощенкова В.В., Кравченко Ю.М. Особливості впровадження системи управління якістю сільськогосподарської продукції в умовах євроінтеграції. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2022. № 2 (35). С. 121-126. URL: <http://www.easterneuropeebm.in.ua/index.php/vipusk-35-2022>;
8. Онегіна В.М., Антощенкова В.В., Кравченко Ю.М. Теоретичні підходи щодо визначення сутності та особливості оцінки якості сільськогосподарської продукції. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор» 2022. Випуск 2 (69). С. 89-94.

**Крицька М.І. здобувачка вищої освіти ступеня магістр*
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, Україна**

**Стан розвитку інноваційного потенціалу підприємств харчової
промисловості в Україні**

Інновації визнані одним із основних елементів успіху компанії. Сьогодні фірми повинні підтримувати високий рівень ефективності, контролю якості, клієнтоорієнтованості та швидкості, але навіть повний набір цих атрибутів недостатній для стійкості конкурентоспроможності. Ще однією вагомою вимогою є успішне впровадження інновацій не лише в розробку нового продукту, а й у виробництво.

Традиційно інновації трактуються як успішна розробка продукту та постачання інноваційних продуктів достатньої якості за розумною ціною, яка в свою чергу розглядається як основний засіб набуття та підтримки конкурентоспроможності. У цьому контексті роль розвитку виробництва полягає просто в наданні виробничих рішень, необхідних для реалізації нової продукції. Однак розвиток виробництва (іноді називається «покращення виробництва» або «інноваційний процес у виробництві») також може включати постійне поступове

* Науковий керівник – О. В. Писарчук, канд. екон. наук, доцент